



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Regiony

Východní Evropa:
historický vývoj

Tato prezentace byla vytvořena v rámci projektu CZ.1.07/1.1.04/03.0045

Východní Evropa: poloha

Estonsko

Lotyšsko

Litva

Bělorusko

Ukrajina

Moldavsko



Státy

Vyhledejte údaje o současné politické a socioekonomické situaci jednotlivých států regionu.

Vyhledejte zajímavosti k jednotlivým státům.

Odkazy:

Ministerstvo zahraničních věcí ČR:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/index.html

Wikipedie:

http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDchodn%C3%AD_Evropa

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_sv%C4%9Btov%C3%A9ho_d%C4%9Bdi_ctv%C3%AD_v_Evrop%C4%9B:_Alb%C3%A1nie_a%C5%BE_Chorvatsko

Česká agentura na podporu obchodu/Czech Trade:

<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/teritorialni-informace-zeme/1000540/>

World Factbook:

https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/wfbExt/region_eur.html

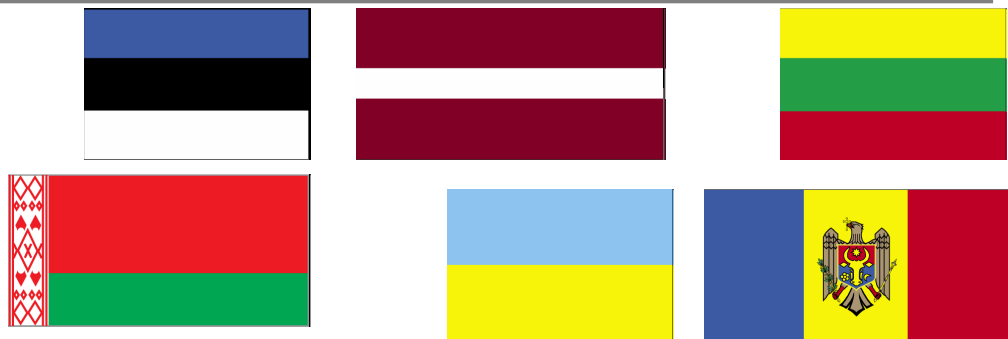
Světová zdravotnická organizace:

<http://www.who.int/countries/en/>

Statistiky OSN:

<http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Belarus>

Státy



S pomocí odkazu

http://www.google.cz/publicdata/explore?ds=d5bncppjof8f9_&ctype=l&strail=false&bcs=d&nسلم=h&hl=cs&dl=cs

porovnávejte státy V Evropy podle různých ukazatelů, komentujte grafy.

Porovnejte státy podle rozlohy a počtu obyvatel (rok 2011):

	Estonsko	Lotyšsko	Litva	Bělorusko	Ukrajina	Moldavsko
Rozloha (tis. km ²)	42,4	64,6	65,3	207,6	603,6	33,9
Počet ob. (mil)	1,3	2,2	3,5	9,5	44,9	3,7

Zdroj: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/wfbExt/region_eur.html

Státy

**Popište národnosti,
jazyky, typy písma
a náboženské vyznání
jednotlivých států
Východní Evropy:**

Kde žijí:

Bělorusové
Ukrajinci
Rusové
Moldavané
Gagauzové
Krymští Tataři



Historický vývoj Východní Evropy

S pomocí následujících odkazů prostuduj postupné změny na politické mapě Východní Evropy.

Okomentuj vývoj jednotlivých státních útvarů.

<http://maps.grida.no/go/graphic/eastern-europe-through-history>

<http://www.euratlas.net/history/hisatlas/europe/index.html>

<http://www.euratlas.net/history/hisatlas/ussr/index.html>

Videa:

http://www.youtube.com/watch?v=nq0KNfS_M44

<http://www.youtube.com/watch?v=QC1I6XaGI3I&feature=fvwrel>

Historický vývoj Východní Evropy

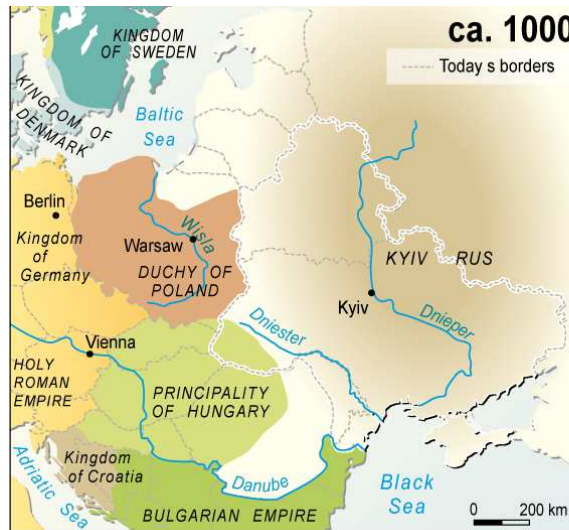
Popište, ve kterých státních útvarech se v minulosti nacházely současné státy Východní Evropy.

10. stol.: **Kyjevská Rus**

16. – 18. stol.:
Polsko-litevská unie
(Rusko)

1914: **Rusko**
(Halič v R-U)

1938:
Estonsko, Lotyšsko, Litva,
SSSR, Polsko,
ČR, Rumunsko



Historický vývoj Východní Evropy

Polsko – litevská unie v 16. století:

Na území kterých dnešních států zasahovala **Polsko-litevská unie?**



5



Historický vývoj Východní Evropy

Popište, jak se změnila politická mapa Východní Evropy v období 1914 až 1937:



6



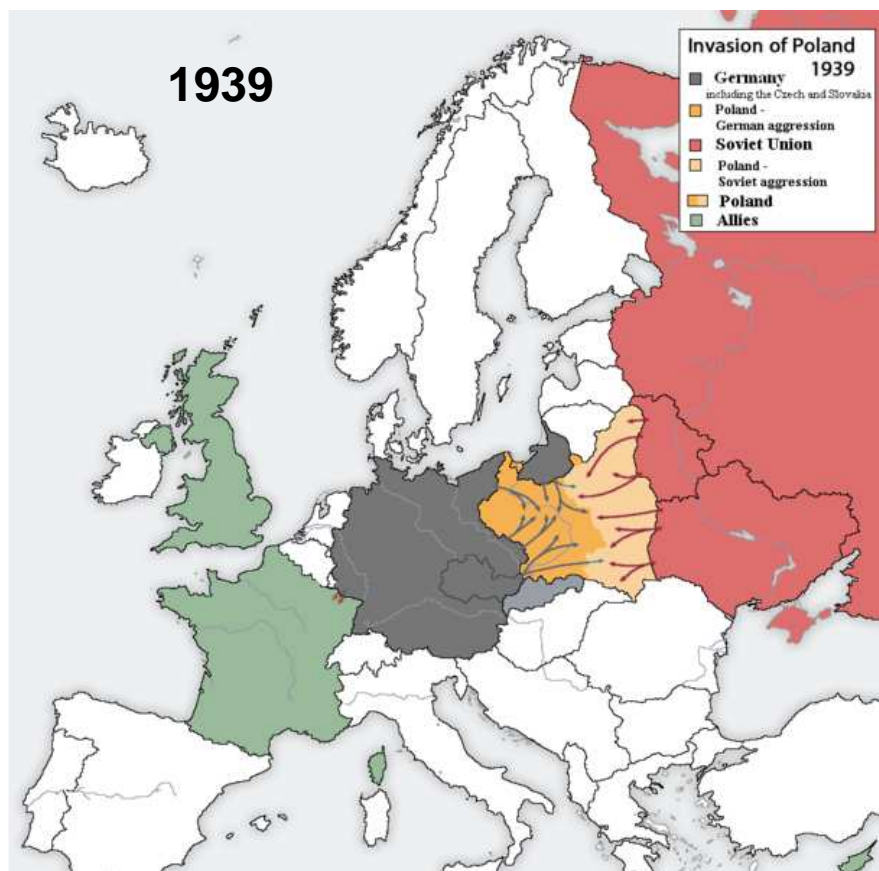
7

<http://users.erols.com/mwhite28/euro1900.htm>

<http://users.erols.com/mwhite28/euro1914.htm>
<http://users.erols.com/mwhite28/euro1935.htm>

Historický vývoj Východní Evropy

Jak se změnila politická mapa Východní Evropy v období 1939 až 1970?



Historický vývoj Východní Evropy



http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bijny_B%C4%9Bloruska

10



<http://www.hymn.ru/15-union-republics/ussr1991-en.html>

11

Bělorusko, Ukrajina

S pomocí odkazu http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_B%C4%9Bloruska

zjistěte, kdy se objevuje samostatné **Bělorusko** a jak se mění jeho hranice.

S pomocí odkazu <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ukrajina> se vyjádřete k dějinám **Ukrajiny**.

Kde leží **Halič, Bukovina, Volyň**?

Co víte o **Podkarpatské Rusi** a o **Krymu**?



Rakousko-Uhersko:

Rakouské císařství (Předlitavsko):

1. Čechy, 2. Bukovina, 3. Korutany,
4. Kraňsko, 5. Dalmácie,
6. Halič, 7. Přímoří,
8. Dolní Rakousy, 9. Morava,
10. Salcbursko, 11. Slezsko,
12. Štýrsko, 13. Tyrolsko,
14. Horní Rakousy, 15. Vorarlbersko;

Uherské království (Zalitavsko):

16. Uhersko, 17. Chorvatsko-Slavonsko;

Rakousko-uherské kondominium:

18. Bosna a Hercegovina

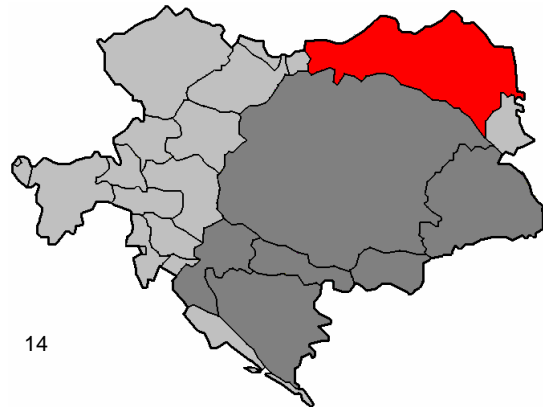
Bělorusko, Ukrajina

Kde leží Halič, Bukovina, Volyň?

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Hali%C4%8D>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Bukovina_%28zem%C4%9B%29

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voly%C5%88>



Halič

14



13

Bukovina



15



Volyň

16

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:GalitziaEnLaActualizad2010.svg?uselang=cs>

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Galizien_Donaumonarchie.png?uselang=cs

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bukowina_Donaumonarchie.png

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ukraine-Volhyn-en.png?uselang=cs>

Moldavsko

Vysvětlete následující pojmy:
Moldavsko (současný samostatný stát)

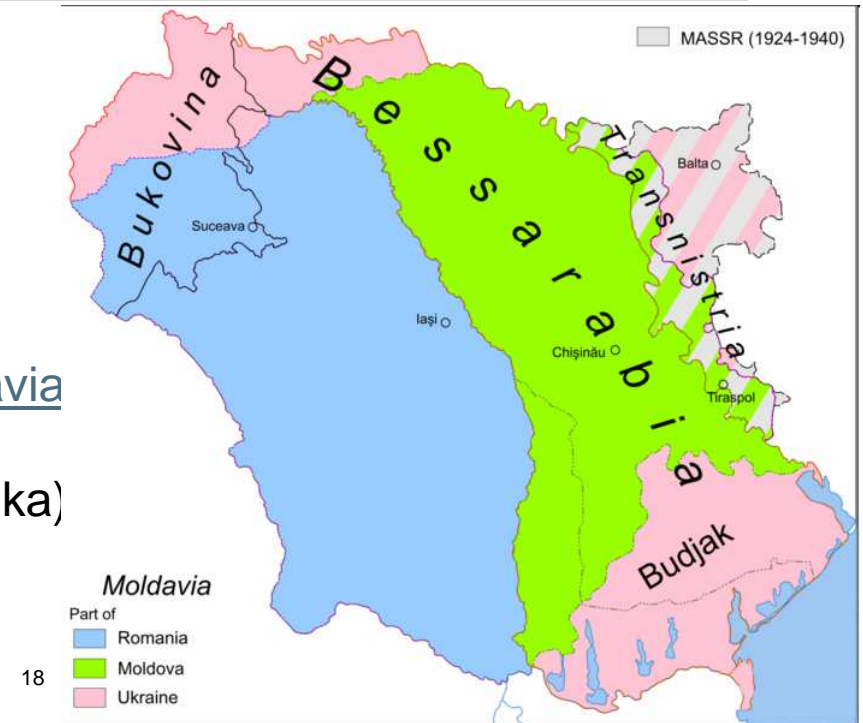
Moldávie (historické území)

http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Moldavia

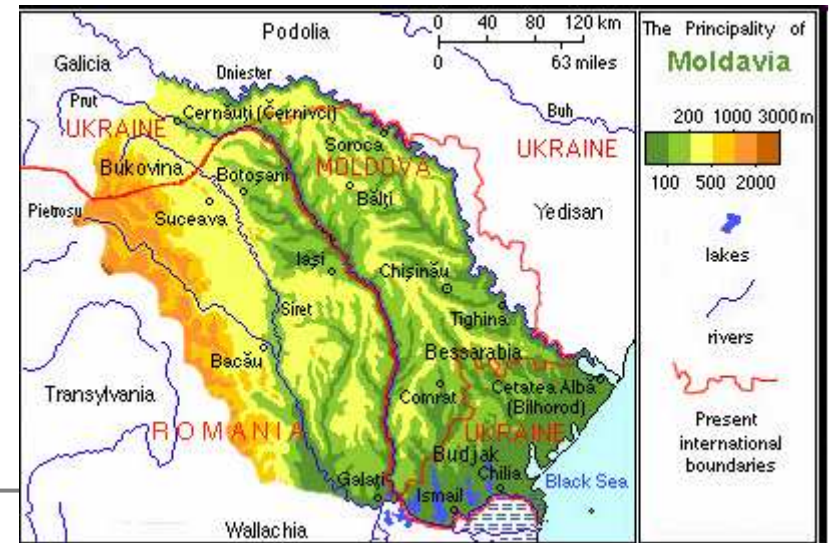
**Besarábie, Budžak,
Podněstří** (Podněsterská Moldavská republika)

Pevnosti na Dněstru: (kde se nacházejí?)

**Bendery (Tighina), Soroca,
Hotin, Bilhorod Dnistrovskij (Akkerman)**



<http://en.wikipedia.org/wiki/Bilhorod-Dnistrovskiy>



<http://en.wikipedia.org/wiki/Bessarabia>
http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Moldova

Moldavsko

Historické území Moldávie, nyní ve státech
Moldavsko, Rumunsko, Ukrajina

1812 východní část: **Besarábie** připojena k Rusku

1918 – 1940 součást Rumunska

1940 připojena k SSSR takto:

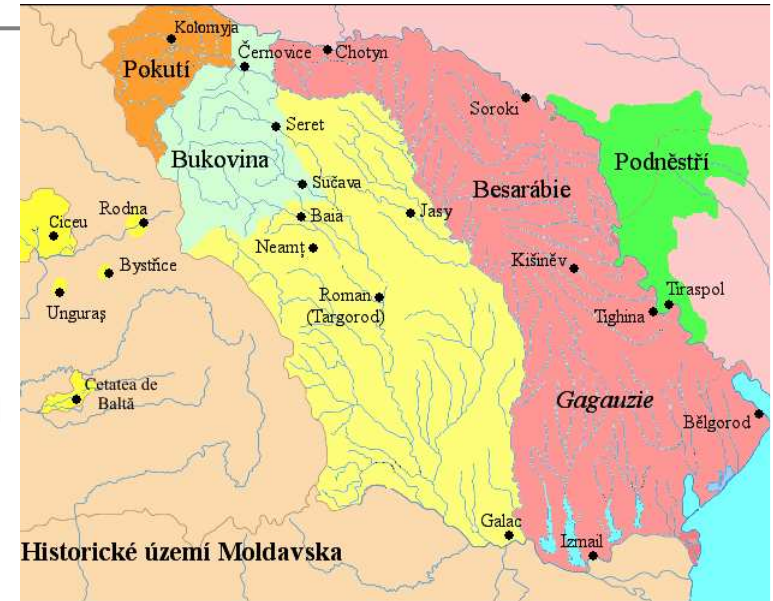
sever a jih (Budžak) do **Ukrajinské SSR**

centrální Besarábie + Podněstří = **Moldavská SSR**

(1941 – 44 opět v Rumunsku)

1944 – 1991 Moldavská SSR

1991 samostatná Moldavská republika

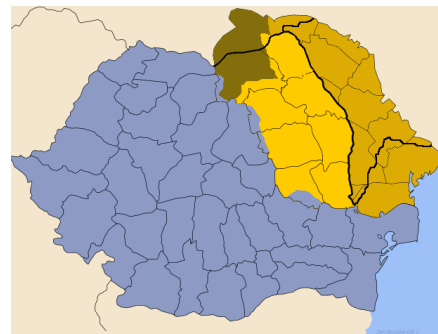


<http://cs.wikipedia.org/wiki/Moldavsko>

22



20



21

1918 - 1940



23

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Mold%C3%A1vie>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Bukovina_%28zem%C4%9B%29

<http://en.wikipedia.org/wiki/Bessarabia>

Moldavsko

Besarábie:

nyní sever (Hotin) a jih (Budžak) součást Ukrajiny
centrální část součást Moldavska

Budžak:

nyní součást Ukrajiny
multietnická oblast



26



24

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Besar%C3%A1bie>



25

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Bud%C5%BEak>

Moldavsko

Podněstří

1924 - 1940 Podněstří součástí Ukrajinské SSR
(jako Moldavská ASSR)
pravobřežní Moldavsko (Besarábie)
součástí Rumunska



28

1940 Besarábie k SSSR

Podněstří + centrální Besarábie = Moldavská SSR



27

Od 1990 konflikty, 1991 zavedení latinky v Moldavsku, obavy z „rumunizace“,
nezávislost Podněstří

1992 vojenské střety: moldavská armáda
a podněsterské ozbrojené síly s podporou ruské armády

Moldavsko nemá území pod kontrolou

<http://www.slavomirhorak.net/cestovani/moldavie/>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Podn%C4%9Bst%C5%99%C3%AD>

http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_Podn%C4%9Bstersk%C3%A9_moldavsk%C3%A9_republiky

Po jsme si zapamatovali?

Které státy řadíme mezi státy Východní Evropy?

Porovnejte je podle různých ukazatelů.

K jakým změnám na politické mapě Východní Evropy postupně docházelo?

Které státní útvary se nacházely v oblasti Východní Evropy do 1. světové války?

K jakým změnám došlo po 1. světové válce?

Jak se změnila politická mapa oblasti po 2. světové válce?

Popište vývoj po roce 1991.

Které z nově vzniklých států byly přijaty do EU?

Co znamená SNS, které státy jsou členy SNS?

Kde leží Halič, Bukovina, Volyň, Besarábie, Budžak?

Co víte o Podkarpatské Rusi a o Krymu?

Co víte o Podněsterské Moldavské republice?

Zdroje:

ŠLACHTA, Mojmir, Tomáš BURDA a Milan HOLEČEK. *Ohniska napětí ve světě*. Praha: Kartografie Praha, a. s., a Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 2007. ISBN 978-80-7011-926-6.

Státy světa: Evropa. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/index.html

Východní Evropa. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2012, [cit. 2012-03-15]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDchodn%C3%AD_Evropa

Seznam světového dědictví v Evropě. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_sv%C4%9Btov%C3%A9ho_d%C4%9Bdictv%C3%AD_v_Evrop%C4%9B:Alb%C3%A1nie_a%C5%BE_Chorvatsko

Evropa. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/wfbExt/region_eur.html

Evropa: Belarus. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bo.html>

Evropa: Ukrajine. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/up.html>

Evropa: Moldova. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/md.html>

Obrázky:

1. PCL Map Collection. *University of Texas Libraries* [online]. [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: http://www.lib.utexas.edu/maps/europe/txu-oclc-247233313-europe_pol_2008.jpg

2. NOVIKOV, Viktor. Peoples of Eastern Europe. *UNEP/GRID-Arendal* [online]. 2007 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z:

http://www.grida.no/graphicslib/detail/peoples-of-eastern-europe_11ed

3. NOVIKOV, Viktor. Eastern Europe through history. *UNEP/GRID-Arendal* [online]. 2007 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://www.grida.no/graphicslib/detail/eastern-europe-through-history_e078

4. HALIBUTT. Soubor:Rzeczpospolita 1600.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 24. 2. 2010 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Rzeczpospolita_1600.png

5. AVALOKITESVARA. Soubor:Coat of Arms of the Polish-Lithuanian Commonwealth.svg. : *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-03-24]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coat_of_Arms_of_the_Polish-Lithuanian_Commonwealth.svg

6. WHITE, Matthew. Europe in 1914. *Historical Atlas of the Twentieth Century* [online]. 2000 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://users.erols.com/mwhite28/euro1914.htm>

7. WHITE, Matthew. Europe in 1937. *Historical Atlas of the Twentieth Century* [online]. 2000 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://users.erols.com/mwhite28/euro1935.htm>

8. WHITE, Matthew. Europe in 1937. *Historical Atlas of the Twentieth Century* [online]. 2000 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://users.erols.com/mwhite28/euro1970.htm>

9. LISTOWY. File:Second World War Europe.png. *Wikimedia commons* [online]. 4. 8. 2006 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Second_World_War_Europe.png?uselang=cs

10. Soubor:Karta över de europeiska delarna av Sovjetunionen på 1920-talet.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 6. 7. 2006 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Karta_%C3%B6ver_de_europeiska_delarna_av_Sovjetunionen_p%C3%A5_1920-talet.jpg

11. PCL Map Collection. Administrative map of the USSR. *University of Texas Libraries* [online]. [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://www.hymn.ru/15-union-republics/ussr1991-en.html>

Zdroje:

12. IMEOWBOT. Soubor:Austria-Hungary map cs.svg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 14. 8. 2006 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Austria-Hungary_map_cs.svg
 13. File:GalitziaEnLaActualizad2010.svg. *Wikimedia commons* [online]. 27. 2. 2010 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:GalitziaEnLaActualizad2010.svg?uselang=cs>
 14. GIEL, Immanuel. File:Galizien Donaumonarchie.png. *Wikimedia commons* [online]. 12. 1. 2009 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Galizien_Donaumonarchie.png?uselang=cs
 15. GIEL, Immanuel. Soubor:Bukowina Donaumonarchie.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 12. 1. 2009 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bukowina_Donaumonarchie.png
 16. TORA, Alex. File:Ukraine-Volhyn-en.png. *Wikimedia commons* [online]. 3. 9. 2009 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ukraine-Volhyn-en.png?uselang=cs>
 17. MAKSKHOMENKO. File:Bilhorod Dnistrovskiyi.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 25. 5. 2008 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Bilhorod_Dnistrovskiyi.jpg
 18. AOEUVAIDENOI. File:Partitions of Moldavia.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 30. 12. 2010 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Partitions_of_Moldavia.jpg
 19. MANOLIU, Spiridon. File:MoldavianPrincipalityPhysical.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 4. 5. 2008 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:MoldavianPrincipalityPhysical.jpg>
 20. BOGDANGIUSCA. Soubor:Moldavia map.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 22. 11. 2010 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Moldavia_map.png
 21. OLAHUS. Soubor:Moldova-Basarabia-Bucovina.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 19. 4. 2009 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Moldova-Basarabia-Bucovina.png>
 22. KRASNIK. Soubor:Moldavské historické území.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 22. 11. 2009 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Moldavsk%C3%A9_historick%C3%A9_%C3%BAzem%C3%AD.png
 23. BOGDANGIUSCA. File:Romania MASSR 1920.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 18. 1. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Romania_MASSR_1920.png
 24. MYCHAJLO. Soubor:Besarabia 1920-40.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 5. 4. 2007 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Besarabia_1920-40.png
 25. MYCHAJLO. Soubor:Bugeac 1920-40.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 11. 4. 2007 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bugeac_1920-40.png
 26. MYCHAJLO. Soubor:Budžak-etnika.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 13. 2. 2007 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bud%C5%BEak-etnika.png>
 27. SERHIO. Soubor:TransnistrianRegionMap.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2. 9. 2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:TransnistrianRegionMap.png>
 28. Soubor:Transnistria-coa.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 19. 7. 2007 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Transnistria-coa.png>
-